

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

1.1. Έννοια και σκοπός της βιβλιοθήκης

«Ψυχής Ιατρείον»

Η λέξη «βιβλιοθήκη»- η συστηματική φύλαξη και η συντήρηση της αποτυπωμένης γνώσης- είναι ένα πολύ παλιό φαινόμενο κι εκφράζει την αδιάκοπη προσπάθεια του ανθρώπου να τιθασεύσει το χρόνο.

Αυτή η συσσωρευμένη γνώση, χαραγμένη σε αναθηματικές στήλες ή σε ταφικά συγκροτήματα, ή καταγραμμένη σε παπύρινα βιβλία και σε περγαμηνούς κώδικες ή, αργότερα, τυπωμένη σε χαρτί, εκφράζεται μέσα από χιλιάδες γλώσσες και διαλέκτους, αποτελεί την κιβωτό της ανθρώπινης σκέψης. Είναι το μέσον που εξασφαλίζει τη μεταφορά της γνώσης, τη μεταφορά στην επόμενη γενιά των όσων κατάφερε η προηγούμενη (Σταΐκος, 2006).

Οι βιβλιοθήκες στη μακροχρόνια πορεία τους χρησιμοποιήθηκαν με διάφορες έννοιες και επιτελούσαν διάφορους σκοπούς, διοικητικούς, θρησκευτικούς, επιστημονικούς, μορφωτικούς, ψυχαγωγικούς κλπ. Ο Krummel (1999 όπ. αναφ. στο Αράχωβα , 2006) διακρίνει επτά εποχές και ισάριθμους σκοπούς στην ιστορία των βιβλιοθηκών. Το κοινό χαρακτηριστικό όλων των εποχών εντοπίζεται στο ότι ήταν πάντα χώρος συγκέντρωσης, οργάνωσης και διαχείρισης υλικού, καταγεγραμμένης γνώσης και πληροφοριών. Η παρουσία της βιβλιοθήκης μέσα σε έναν εκπαιδευτικό οργανισμό συνεισφέρει στη μάθηση. Επιπλέον όμως η βιβλιοθήκη πρέπει να μάθει τους ανθρώπους πώς να μαθαίνουν. Οι βιβλιοθήκες διαδραματίζουν τρεις τουλάχιστον ρόλους στην εκπαίδευση και τη μάθηση. Πιο συγκεκριμένα έχουν ρόλο πρακτικό, πολιτιστικό και κοινωνικό. (Marchionini & Maurer, 1995 όπ. αναφ. στο Αράχωβα , 2006 σ.15)

Κάποτε οι βιβλιοθήκες ήταν μασωλεία-θησαυροφυλάκια της γνώσης, η κατοχή της γνώσης εξασφάλιζε την κατοχή της εξουσίας, η εξουσία τη δύναμη, η δύναμη τον πλούτο. Ο πολλαπλασιασμός των βιβλίων ευνόησε τη διάδοση της σοφίας, την κυκλοφορία των ιδεών, άρα, την επιθυμία για έρευνα, κατά συνέπεια, την αμφισβήτηση της εξουσίας: Οι Βιβλιοθήκες έγιναν θεσμός της κοινωνίας. Χάρη στη λειτουργία της ανάγνωσης, οι Βιβλιοθήκες έγιναν θεσμός ανατρεπτικός. Οι συλλογές τους δεν περιέχουν μόνο γνώση και ψυχαγωγία. Κυρίως διαμορφώνουν συνειδήσεις, επιλογές ζωής, πρότυπα συμπεριφοράς, αξίες. *«Μια Βιβλιοθήκη με τα ράφια της γεμάτα βιβλία είναι ένα σύμπαν με την αιωνιότητα διαιρεμένη σε τόμους»* (Βαλάση 2006).